Fit-test za AirGuard Pro

Provera zaptivenosti uz lice kod polumaski, maski za celo lice i jednokratnih respiratora: kako se na radnom mestu proverava da li maska zaista zaptiva na licu onoga ko je nosi. Sa obrascem zapisnika za Vašu dokumentaciju.

> **Važno.** Ovaj vodič ne zamenjuje uputstvo za upotrebu maske niti uputstvo kompleta za fit-test koji koristite. Da li se fit-test sprovodi na Vašoj lokaciji i koliko često, utvrđuje se u proceni rizika, zajedno sa stručnjakom za bezbednost i zdravlje na radu i lekarom medicine rada, u skladu sa nacionalnim propisima koji za Vas važe.

1. Zašto fit-test?

Respirator koji čvrsto naleže štiti samo ako zaptiva na licu. Ako vazduh prolazi pored ivice, nefiltrirani vazduh dospeva u disajne puteve, čak i uz savršen filter. Uputstva za upotrebu maski AirGuard Pro zato zahtevaju proveru zaptivenosti pre svake upotrebe i predviđaju fit-test.

Provera	Šta se proverava?	Kada?
Provera zaptivenosti (provera koju sprovodi korisnik)	Brza samoprovera korisnika: da li maska sada zaptiva? Ne proverava da li model odgovara licu, već samo trenutno naleganje.	Pri svakom stavljanju maske
Fit-test	Sistematska provera, uz vežbe, da li model i veličina odgovaraju licu osobe. Ovde: kvalitativni test gorčine.	Pri prvom izdavanju, kod novog modela ili veličine, posle promena na licu

2. Preduslovi

- **Lice:** u zoni zaptivanja ne sme biti brade, zalisaka ni dubokih ožiljaka. Osoba koja nije glatko obrijana ne može se testirati.
- **Maska:** model koji će se nositi na poslu, u odgovarajućoj veličini. Nosite i svu drugu zaštitnu opremu koja može uticati na naleganje maske (zaštitne naočare, kaciga, zaštita sluha).
- **Filteri tokom testa:** postavite filtere za čestice klase P3 da gorka supstanca ne bi mogla da uđe kroz filter: polumaska AG360 / AG360W sa AGP3R1 ili AGP3R2, maska za celo lice AG700 sa AGP3R1, AGP3R2 ili AGP3R. Jednokratne maske FFP2 i FFP3 testiraju se takve kakve jesu, bez dodatnog filtera. Samo filteri za gasove nisu pogodni za test.
- **Komplet:** komplet za kvalitativni test gorčine sa kapuljačom, okovratnikom kapuljače, dva raspršivača i dva ispitna rastvora (rastvor za test osetljivosti i rastvor za fit-test). Pre testa recite osobi šta rastvor sadrži (voda, so, gorka supstanca). Komplet možete zatražiti od nas putem *upita za savetovanje* na airguardpro.eu.
- **Natašte:** 15 minuta pre testa ne jesti, ne piti (osim vode), ne žvakati (ni žvakaću gumu).

3. Korak 1: provera zaptivenosti pri svakom stavljanju maske

Polumaska AG360 / AG360W i maska za celo lice AG700

1. Stavite masku kako je opisano u uputstvu za upotrebu i zategnite trake.
2. Obema dlanovima pokrijte ventil za izdisaj na sredini i polako izdahnite.
3. Ako vazduh izlazi na ivici, ponovo namestite masku i zategnite trake. Ponavljajte dok maska ne zaptiva.

Jednokratne maske FFP1 do FFP3

1. Pritisnite pločicu za nos tačno preko nosa i lagano je stisnite dok maska ne nalegne.
2. Obema rukama obuhvatite masku i snažno izdahnite.
3. Ako vazduh izlazi kod nosa, jače pritisnite pločicu za nos; u suprotnom pomerite ili skratite elastične trake.

4. Korak 2: fit-test sa gorkom supstancom (kvalitativni)

A. Test osetljivosti (bez maske)

Time se utvrđuje da li osoba uopšte može da oseti ukus gorke supstance. Bez toga fit-test nema smisla.

1. Osoba nosi samo kapuljaču, bez maske. Između lica i prozorčića kapuljače ostavite razmak od oko 10 cm.
2. Diše kroz blago otvorena usta sa blago isplaženim jezikom.
3. Ispitivač deset puta prska rastvor za test osetljivosti u kapuljaču (raspršivač uspravno, pumpica nadole, pumpicu svaki put potpuno stisnuti i potpuno otpustiti).
4. Ako osoba oseti gorčinu, podiže ruku: test je završen, prag je **10**. Ako ne, sledi još deset prskanja (prag **20**), zatim još deset (prag **30**).
5. Ako se posle 30 prskanja ništa ne oseti, osoba nije osetljiva: izaberite drugi metod testiranja.
6. Skinite kapuljaču i pijte vodu dok ukus ne nestane.

B. Fit-test (sa maskom)

1. Stavite masku sa P3 filterom i izvršite proveru zaptivenosti (korak 1). Nosite i svu drugu zaštitnu opremu potrebnu za posao.
2. Stavite kapuljaču. Osoba diše kroz blago otvorena usta, sa blago isplaženim jezikom.
3. Prskajte rastvor za fit-test isti broj puta kao pri testu osetljivosti (10, 20 ili 30 prskanja, najmanje 10).
4. Svakih 30 sekundi ponovo prskajte polovinu početnog broja prskanja da bi koncentracija u kapuljači ostala ujednačena.
5. Posle prskanja osoba izvodi sedam vežbi od po **60 sekundi**:

No.	Vežba	How
1	Normalno disanje	Stojeći, normalno disanje, bez govora
2	Duboko disanje	Stojeći, polako i duboko disati, ne izdisati previše
3	Okretanje glave	Polako okrenuti glavu do jednog krajnjeg položaja, zatim do drugog; udahnuti u svakom krajnjem položaju
4	Pomeranje glave gore-dole	Polako spustiti glavu, zatim je podići; udahnuti u podignutom položaju
5	Govor	Čitati odlomak teksta naglas, glasno i polako
6	Saginjanje	Dodirnuti stopala obema rukama ili trčati u mestu
7	Normalno disanje	Stojeći, normalno disanje, bez govora

C. Ocena rezultata

- **Gorak ukus u bilo kom trenutku** (podignuta ruka): neuspešno. Prekinite test, osoba čeka 15 minuta i ponavlja test osetljivosti.
- Osoba ponovo podešava masku i test se ponavlja. Ako se gorčina ponovo oseti, osobi je potreban drugi model, druga veličina ili druga izvedba.
- **Bez gorkog ukusa tokom svih vežbi:** uspešno. Maska zaptiva za ovu osobu. Upišite to u zapisnik.

5. Ponavljanje, čišćenje, čuvanje

- **Ponovite** kod novog modela ili veličine maske, posle promena na licu (izrazita promena telesne težine, stomatološki zahvati, ožiljci, operacije) i u intervalu utvrđenom u proceni rizika.
- **Komplet:** posle svakog testa ili posle 4 sata upotrebe prospite rastvor iz raspršivača, nikada nazad u bocu sa zalihom. Isperite raspršivače toplom vodom i ostavite da se osuše na vazduhu. Unutrašnjost kapuljače obrišite vlažnom krpom.
- **Maska:** posle testa očistite i dezinfikujte kako je opisano u uputstvu za upotrebu (topla voda do 50 °C, neutralno sredstvo za pranje, mekana četka). Ne dajte je dalje neočišćenu.
- **Rastvori:** čuvajte na hladnom i suvom mestu (−20 do +30 °C, vlažnost vazduha ispod 80 %), zaštićeno od sunčeve svetlosti i van domašaja dece. Ne koristite rastvor koji je promenio boju niti zagađen rastvor. Kristali se rastvaraju u toploj vodenoj kupki ili jakim mućkanjem.

6. Izvori

- Uputstvo za upotrebu maski AirGuard Pro AG360 / AG360W, AG700 i jednokratnih maski 6100, 6201, 6203, 6311, 6311C, 6312.
- DGUV pravilo 112-190 „Korišćenje uređaja za zaštitu disajnih organa“ (Nemačka, novembar 2021).
- Postupak kvalitativnog testa gorčine prema uputstvu kompleta za testiranje. Metode fit-testa međunarodno su opisane u standardu ISO 16975-3.

AirGuard Pro je brend kompanije DS SafetyWear Arbeitsschutzprodukte GmbH · Deutz-Mülheimer-Str. 121 · 51063 Keln, Nemačka · info@dssafetywear.de · airguardpro.eu

Zapisnik o fit-testu

Kvalitativni test gorčine. Jedan zapisnik po testiranoj osobi, čuvajte ga u svojoj dokumentaciji.

DATE _____ COMPANY / DEPARTMENT _____

NAME OF PERSON TESTED _____ TESTER _____

Maska (artikal)	☐ AG360 ☐ AG360W ☐ AG700 ☐ 6100 ☐ 6201 ☐ 6203 ☐ 6311 ☐ 6311C ☐ 6312
Veličina / izvedba	
Filter tokom testa	☐ AGP3R1 ☐ AGP3R2 ☐ AGP3R ☐ jednokratna maska, bez filtera
Druga nošena zaštitna oprema	☐ zaštitne naočare ☐ kaciga ☐ zaštita sluha ☐ ništa
Lice bez brade / zalisaka	☐ da ☐ ne (test nije moguć)
15 minuta natašte	☐ da
Provera zaptivenosti uspešna	☐ da ☐ ne
Test osetljivosti	Prag: ☐ 10 ☐ 20 ☐ 30 ☐ nije osetljiva (koristiti drugi metod)

No.	Vežba (po 60 s)	uspešno	primećen gorak ukus
1	Normalno disanje	☐	☐
2	Duboko disanje	☐	☐
3	Okretanje glave nalevo i nadesno	☐	☐
4	Pomeranje glave gore-dole	☐	☐
5	Govor (čitanje naglas)	☐	☐
6	Saginjanje ili trčanje u mestu	☐	☐
7	Normalno disanje	☐	☐

Rezultat	☐ **uspešno** (maska i veličina odgovaraju) ☐ **neuspešno** (probajte drugi model, veličinu ili izvedbu)
Ponovni test	Drugi pokušaj posle ponovnog podešavanja: ☐ da ☐ ne Rezultat: _____
Sledeći fit-test dospeva	dana _____ (prema proceni rizika)
Napomene	

POTPIS TESTIRANE OSOBE _____ POTPIS ISPITIVAČA _____

Zapisnik se čuva uz dokumentaciju o proceni rizika. Rok čuvanja određuje Vaše preduzeće. AirGuard Pro · DS SafetyWear Arbeitsschutzprodukte GmbH · airguardpro.eu